Ministerie van Justitie en Veiligheid

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel Rechtspraak en Geschilopl.

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Kamerbrief over amendement Coenradie bij JenV Begroting 2026

Datum
1 juli 2026

Onze referentie

Bijlage(n)
1

Bijlage(n)

1. Kamerbrief amendement Coenradie bij JenV begroting 2026

1. Aanleiding

Bij de begrotingsbehandeling van Justitie en Veiligheid 2026 is het amendement Coenradie aanvaard ten behoeve van extra gevangeniscapaciteit voor de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) ter grootte van € 50 miljoen (mln.). De dekking vanaf 2027 wordt gevonden in artikel 92 (€ 15 mln.) en in het verhogen van de griffierechten voor hoge vorderingen.[1] Met bijgevoegde Kamerbrief informeert u de Kamer nader over de uitvoering van het amendement.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het verzenden van bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer. Met deze brief wordt de Kamer zo snel mogelijk geïnformeerd over hoe uitvoering wordt gegeven aan het aangenomen amendement Coenradie over de JenV begroting 2026.

3. Kernpunten

- In de brief legt u uit dat voor de in het amendement voorgestelde verhoging van de griffierechten een wetswijziging nodig is. Het traject daarvoor duurt ongeveer twee jaar.
- U geeft aan dat u in het wetstraject zult onderzoeken hoe u de toegang tot het recht daarbij het beste kunt waarborgen, aangezien verhoging van de griffierechten voor hoge vorderingen ook minder kapitaalkrachtige rechtzoekenden kan raken.
- Doordat de wetswijziging naar verwachting twee jaar duurt, zal de in het amendement gezochte dekking van € 35 mln. voor het gevangeniswezen nog niet in 2027 of 2028 voorhanden zijn. Tegelijkertijd zal het ook tijd kosten voor DJI om de geplande capaciteitsuitbreiding gereed te maken voor gebruik. Het duurt enkele jaren voordat de vrijgekomen extra financiële middelen volledig kunnen worden benut. Hier is ook rekening mee gehouden in het meerjarig actieplan gevangeniswezen dat eind juni naar de Kamer is gestuurd.
- De dekking van de overige 15 mln. komt uit artikel 92 nog onverdeeld van de begroting. De middelen op dit artikel waren volledig bestemd, maar zullen

[1] ”Vanaf 2027 stellen indieners voor structureel € 50 miljoen per jaar toe te voegen voor extra DJI-capaciteit. Als dekking voor deze structurele uitgaven stellen indieners voor de griffierechten bij grote vorderingen te verhogen om zodoende structureel 35 miljoen euro vrij te spelen en daarnaast door het vrijmaken van 15 miljoen euro uit artikel 92”, Kamerstukken II, 2025-26, 36800-VI nr. 128.

moeten worden herbestemd ten behoeve van het gevangeniswezen, conform het amendement. De minst risicovolle herbestemming betreft de middelen die zijn gereserveerd voor de rechtsbijstand om de gevolgen voor de maatregelen van de Comissie Van der Meer 2 op te vangen. Aangezien de Van der Meer 2 maatregelen reeds zijn ingevoerd, geeft dit een financieel risico op het rechtsbijstandbudget als geheel. Gezien de verwachte onderuitputting op het rechtsbijstandbudget en de onderuitputting van de afgelopen jaren is dit een aanvaardbaar risico.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel Rechtspraak en Geschilopl.

Datum
1 juli 2026

Onze referentie

4. Toelichting

4.1 Politieke context

- In het coalitieakkoord D66-VVD-CDA is opgenomen dat de griffierechten zullen worden verlaagd om de toegang tot het recht te waarborgen. In de Beleidsbrief Justitie en Veiligheid (26 april 2026) naar aanleiding van de vaststelling van de begrotingsstaten 2026 heeft u aangegeven, ondanks het aangenomen amendement, op verlaging van de griffierechten in te zullen zetten: 'We zetten in op de verlaging van griffierechten voor kwetsbare groepen met uitzondering van de griffierechten voor grote vorderingen'.[2]
- Het amendement waarin € 50 mln. wordt vrijgespeeld ten behoeve van extra middelen voor DJI met dekking in hogere griffierechten voor hoge vorderingen en artikel 92, is gesteund door SP, 50PLUS, PRO, SGP, ChristenUnie, JA21, BBB, Lid-Keijzer, Groep-Markuszower, PVV en FvD.

4.2 Afstemming

De Kamerbrief en nota zijn afgestemd met DFEZ, DAO, DWJZ en DGSenB.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[2] Kamerstukken II, 2025-26, 36800 VI, nr. 142.